

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Az akadálypárt.

Szeretnénk más nevet adni annak a pártnak, amely már külön helyet követelt magának az ország-házban s amelynek szervezése céljából vasárnap Debrecenbejött Lengyel Zoltán.

Szeretnénk valami tisztos nevet találni neki, annak az elvnek a kedvéért, amit magukra borítottak védelem gyanánt, mint a római katonák a testudot.

De hiszen ők maguk is sok szóbeszéd után állapodtak meg a firmában, — pedig mégis csak ők ismerik legjobban magukat. (Ki is ismerné más azokat a neveket, amelyek közt a Lengyel Zoltáné ékeskedik korona gyanánt? Ők persze ismerik magukat s azért találták szükségesnek álarcot tenni az igazi ábrázatukra: a függetlenségi és 48-as balpártét.

Mi nem nevezhetjük őket így, mert mi csak egy függetlenségi pártot ismerünk: azt, amelyik ezuttal azon fáradozik, hogy elhárítsa az

akadályokat a függetlenségi eszméknek kitartó munkával való megvalósítása utjából. Aki ennek a törekvésnek utját állja, legyen bár ő liberális, vagy Kristóffy-csahos, mondja magát nemzetiséginek, vagy negyvenkilencesnek, az mind egy párt-hoz tartozik, egy gyékényen árul: az akadálypárt gyékényén. S azért egyéb nevet nem tudunk adni az elégedetlenek kicsiny, de beteg, apró lelkű, de nagyszájú hadának.

Hiába tiltakoznak az általánosítás ellen, talán némelyek teljes jóhiszeműséggel. Hiába gorombáskodnak az oláhokkal s hiába mutogatják az öklüket Vajda Sándoréknak: azért ők mégis egy ösvényen, kézenfogva járnak most. Hiába mosakszik a szerecsen, annál feketébb lesz. Hiába vagdosnak inasmódra mázsás sértegetéseket a Manojlovicsék fejéhez: Manojlovicsék egyre azt hangoztatják, hogy ők teljesen egyetértenek a disszidensekkel és a Manojlovicsék szóbugyborékolásának egyedül a disszidensek örülnek ebben az országban. Mert nekik van

rá okuk, hiszen az ő obstrukciójuk malmára hajtják a vizet.

Az oláh tribunok napok óta gyakorolják magukat a nemzet arcu-verésében. Kezdték a mai kormány gyalázásában s ma már a szabadság lebecsmérlésénél tartanak. Ami szent és drága rejtőzik még a szívünkben ama nagy időkből, azt most mind bemocsokolják teljes szabadsággal. Éppen most, március tizenötödike idején s mikor az egyik cudarból kifogy a szusz, akkor a diszszidensek szívszorongva lesik: meddig bírnak még nekik segíteni?

Nem, ezek nem lehetnek függetlenségi és negyvennyolcasok, ezek tán nem is magyarok. Hiszen: madarat tolláról, embert barátjáról lehet megismerni.

Nem akarjuk magyar emberekről azt fölteni, hogy szántsándékkal követnek el ilyen bűnt a magyarság ellen. De ha ostoba megdolgatlanságból cselekszenek, — maga a tény eshetik enyhébb beszámítás elé, de más lesz-e azért az eredmény? Mit ér az, bármennyire

Ami elmúlt . . .

Irta: Gagyhy Dénes.

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Nagyságos asszonyom, ugye, nem várta ezt a levelet? Ha gondolta volna is, hogy ezen a földön még egyszer alkalom adódik arra, hogy egymással szót váltsunk — bizonyosan másképp gondolta, nem így.

És igaz van, ha ezt hitte.

Mert az ember mindig hiszi, hogy a jó nem változik rosszra, az édesből sohasem lesz keserű s ha egyszer része volt földi gyönyörűségben, állandó is marad az mindhalálig. És tudja az Isten, ha a remény nem volna, hogy ezer csalódás után is kifesse szinesre, esábitóra a jövődőt, ezernyi botlásnak, teméntelen fájdalomnak emlékéit mélyen elássa előlünk s egyre azzal biztasson, hogy ami elmúlt, visszajön még: talán máról holnapra belepustulnánk a reánk mért megpróbáltatásba.

De hiszünk és remélünk. Hiszünk vakon, sokszor merészen és megátalkodottan, pedig tudjuk, eszünkkel meg is vagyunk győződve arról, hogy amit eltemettünk, azt fel-támasztani hatalom nincsen . . .

Emlékezik-e arra, mikor utoljára találkoztunk? Emlékezik-e arra, mit mondott akkor? Ugy-e, ezt mondotta:

— Ne jöjjön többé hozzánk, nem sza-

bad látnunk egymást ezután, menjen el a vidékről is, valahová messze.

Igaz?

Nos, én engedelmeskedtem. Eljöttem arról a vidékről messze, hirt sem viszen felőlem senki. De így kellett tennem, ön kívánta, nagyságos asszonyom s nekem másképp cselekednem nem volt szabad. Tudom, hogy nem szívesen adta ki a száműzetési parancsot; tudom, hogy a szívébe nyilallott, mert szeretett, talán az első szerelemmel, melyet leánykorában nem élvezhetett. Láttam szemében a könnyet, mikor bucsuzott s éreztem az ölelésből, hogy milyen nehezeze esik a válás . . . Nehezemre esett nekem is, miért tagadnám? Azóta már csak álmodom felőle; átálmodom ami történt, néha a folytatásába is beleálmodom. Pedig üres semmisség, nem egyéb . . .

Emlékezik-e, mikor először szoritottam meg a kezét, forrón, hosszan, hogy az areza lángbaborult tőle és elszaladt előlem, mintha félne, mintha kísértet lettem volna, akitől menekülnie kell? Ott künn volt a hegytetőn, a keskeny mezei ut szélén. Még most is látom azt az orgonafát, a mesgyétől áthajolva az ösvény fölé, fojtó illatu, bódítószagu virággal, fehér orgonavirággal tömötten megrakva. A többiek előre siettek, csak mi ketten maradtunk hátra. Lehuzta az egyik ágat, de nem érte fel, a merdek partra pedig nem birt, vagy talán mert tőlem röstelte, nem akart

felgaskodni. Én kaptam az ág után, én értem és odahajtottam maga elé. Két kézzel tépte róla a virágot, kalapját, keblét megrakta vele, még az én ölembé is beledobált egy esomót és rám parancsolt, hogy vigyem maga után.

Épp ekkor kanyarodott be az erdőn a társaság.

Szó nélkül engedelmeskedtem, alázatosan türtem, bármit cselekszik. Hanem, mikor a bokrétát illesztette a karomra, elkaptam a kezét . . . Megvallom, meg akartam csókolni, de csak annyi időm volt, hogy megszoríthassam. Mert kirántotta, aztán előre futott, meg sem állott addig, míg a társaságot be nem érte.

Arezán bibor piroslott, szemében valami fény égett, ha rám nézett. Talán szégyelte, talán megijedt tőlem vagy magamagától . . .

Igy volt?

Egyszer félhomályban mentünk haza szintén valami kirándulásról. Nem tudom, a véletlen hozta-e úgy, vagy én akartam, talán maga is akarta, de megint egymás mellé kerültünk.

A nap lehaladt, az ég alja sötétedni kezdett, az út göröngyös és járható volt. — Karomat nyújtottam, valami udvarias ostobaságot is mondtam, mikor ezt tettem, hogy igazoljam magamat. Nem szólt semmit, hanem a karját beleakasztotta a karomba.

Kalap ujdonságok

a tavaszi idényre óriási nagy választékban

HAJDU

divatüzletébe már megérkeztek
Piac-utca 50. szám.
Megyeház mellett.

gyűlölik a nemzetiségeket — a gyűlölethez értenek, hiszen ők a háznak legfektelenebb elemei — ha a látogat barátságukat mutatja? Hasztalan igyekszünk bizonyítani a külföld előtt, hogy micsoda szemérmelen rágalmak. Az európai sajtóban elszórt nemzetiségi jajveszékések — a külföld a fejünkre fogja olvasni, hogy ime a sovínista magyar képviselők közt is akadnak felvilágosodott s józan belátású férfiak, akik a nemzetiséggel kezet fogva harcoltak a kormány elnyomó politikája ellen.

Debrecenben a Lengyel Zoltán által megindított mozgalom kudarcra már is előre veté árnyékát. Debrecen józan gondolkozású polgársága köreiből kétségtelen, hogy nem fog talajra találni az akadálypárt maszlagos politikája.

Thaly Kálmán üdvözlése.

Borsodvármegye üdvözlése.

(Saját tudósítónktól.)

március 17.

Még egyre érkeznek Thaly Kálmán országos képviselőhöz, városunk nagynevű diszpolgárához az első kerület képviselőjéhez az ország minden vidékéről az üdvözlő feliratok, amelyeket a közpályán eddig kifejtett hervadhatatlan érdemeinek elismerésül intéznek hozzá. Az ősz tudós legújabb Borsodvármegye közönségétől kapta a következő, gyönyörűen megírt üdvözlő feliratot:

„Mélyen tisztelt Méltóságos ur!

Borsodvármegye közönsége, mely ma is büszkén vallja magát II. Rákóczi Ferenc fejedelem egyik vármegyéjének és hűségeseinek abban a mély hódolatban és lelkes tiszteletben, melylyel hazai történelmünk eme legnagyobb alakja iránt viseltetni soha sem szü-

nik meg: a mai közgyűlésünkben felmerült alkalomból foglalkozott azon hervadhatatlan hazafias érdemekkel, melyeket Méltóságod egy hosszú életpályán át a közélet terének számos ágán a haza minden igaz fiának méltó elismerésére mindenkor önzetlenül a legszebb eszményekért folytatott törekvéseiben szerzett. Mély tisztelettel és lelkes szeretettel kísérté vármegyénk közönsége Méltóságodnak azon érdeműs tevékenységét, amelyet mint tudós történetíró, mint önzetlen és nagy bölcsességű politikus, mint közéletünk egyik büszkesége hosszú évtizedeken át kifejtett. De betetőzve látjuk Méltóságod nagyérdemű tevékenységét abban a lankadatlanul, fáradhatatlan kitartással folytatott munkásságában, amelylyel megvalósítani kívánta másfélszázados hő kívánságát nemzetünk, hogy dicső emlékeztű II. Rákóczi Ferenc nagy fejedelmünk és bujdosó társainak hamvai a hazai földre visszajuthassanak és abban a földben nyerjék meg örök nyugalomukat, amelyért mindenüket feláldozták.

Mint az egész ország, úgy mi is Méltóságodnak tulajdonítjuk első sorban, hogy oly erős ellenállással szemben sikerült kivívni a nemzet részére azt a szent és nagy ünnepet, amelylyel a szent hamvak méltó ünnepségének keretében térhettek vissza a méltatlan száműzetésből. Méltóságod volt az, aki mint tudósan buvárkodó történetíró felderítette a nemzet előtt a Rákóczi kor történetét és a magyar nemzeti szabadság hőseinek emlékét felelevenítvén az utódok szívében, több évtizeden keresztül fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki amaz eszme megvalósítására, hogy a történelem egyik legnagyobb iga ságtalansága helyrehozassék.

Méltóságod érdeme az, hogy a párt-szenvedélyek lángjainak legmagasabbra csapkodó tüzeit lecsillapítván, eszményein önzetlen szívvel nem a maga részére fogadott el jutalmat, hanem a nemzetnek szerzett örök becsű ajándékot abban a korszakos történelmi eseményben, melyben — Méltóságod szavaival élve — „a Habsburgok meghajtották zászlójukat Rákóczi előtt”. Egy egész nemzetnek soha meg nem szűnő hálája legyen a babér, mely egyedül méltó jutalmazni ezt a nemes szívű és nagybölcsességű eszelekedetét.

Vármegyénk közönsége örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a maga részéről is kifejezést adjon annak a mély tiszte-

letnek, mellyel Méltóságod iránt viseltetik, aki minden időknek magyarjai előtt hervadhatatlan és örökbeeső érdemekkel vésték be dicsőséges nevét a haza történelem könyvébe.

Fogadja Méltóságod szívesen vármegyénk közönségének igaz szívből jövő ezen hazafias érzelmeinek megnyilvánítását és a hozzá fűzött azon hő óhajunkat, hogy a Gondviselés Méltóságodat még nagyon sokáig tarisza meg hazánk, nemzetünk boldogítására, elővitelére, a mult emlékeinek kegyeletes ápolására, a jövőben vetett hit erősítésére, — egy egész nemzet szeretete és tisztelete által környeztetten.

Kelt Miskolcon, törvényhatósági bizottságunknak rendes közgyűléséből.

A vármegye közönsége nevében:

Tarnay Gyula,
alispán.

Egyház és iskola.

Egyházmegyei közgyűlések.

Három egyházmegye papsága Debrecenben.

— március 17.

(Saját tudósítónktól.) Nagy fontosságú egyházi események zajlanak le a jövő hó elején Debrecenben. Három egyházmegye papsága fog itt gyűléseket tartani.

Igy az alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegye április 9-én tartja közgyűlését dr. Baltazár Dezső esperes és Rásó Gyula gondnok elnöklete alatt. Fontosabb tárgyak lesznek: az újonnan megválasztott tanácsbírák eskütétele, ügyész választás, lelkészegyesületi alapszabály bemutatása, egyházmegyei és közlepi számadások felülvizsgálása, a tanítói fizetés kiegészítéseknél elkövetett sérelmek, az 1848. XX. t.-c. végrehajtása iránt az orsz. ref. lelkészegyesület által készített tervezet. Délután 3 órákor birósági ülés lesz. Közgyűlést megelőzőleg április 8-án délelőtt 9 órákor lelkészegyesületi gyűlés.

Ugyanekkor tartja ülését Debrecenben a tiszavidéki ág. ev. egyházmegye papsága, továbbá a debreceni ref. egyházmegye papsága is. Április 8-án reggel a Miklós-utcai

Némán jöttünk egy darabig — egyszer csak egymás kezében volt a kezünk is. Osszekulcsolódtak soká, [melegen. Nem húzta ki többé a magáét az enyémből és most ellenvetés nélkül, szemérmes mosollyal túrta, ha megcsókoltam.

Alig hiszem, hogy szólottunk volna tiz szót hazáig, mégsem hiszem, hogy két teremtes annyit beszélt volna egymással olyan rövid idő alatt, mint mi ketten. Ekkor tudtam meg, hogy a hallgatag ajak többet mond és szebbet, édesebbet a leghizelgőbb szájnál...

Nemde?

Hát amikor először megölettem... Akkor is valami erdő között jártunk. A lejtős oldalon, a zizegő avarban, a recsegő ágpodorják köröt ki ne csuszniék el könnyen? Férfi karjának kell támogatni a félénket, az ingadozót. És a kar hová illik jobban, mint a ringó, karsu derékra? Oda simult az enyém is a derekához...

Mosolygott, megfogta a kezemet és még jobban odaszorította magához. Ugy, hogy a feje melleme hajlott, ajka csak egy gondolatnyira volt az enyémtől. Meg is akartam csókolni, de a fejét elkapta s kifejtett az ölelésemből. Bizonyosan attól félt: hátha észre találják venni.

Ugy-e?

És az első csók... A vérem most is neki pezsdül, ha rá gondolok, pedig régen volt. Igaz, de vannak dolgok, melyek akár-

milyen régen történtek is, nem tudja elfeledni az ember. Még ha el tudná is, nem akarja elfeledni.

Tudom, már várt. Mondta, hogy mikor menjek. A bűn tiltott édességét megízleltük: kívántuk hát, titkos gyönyörrel vágyódtunk utánna, hogy kedvünk szerint lakmározhasunk belőle.

Soká, titkosan...

A szalonjában fogadott. Világos, kivágot derék volt magán. Hószin nyaka, fehér keble ingerlőleg, bolondítólag villant ki alóla. Amint beléptem, a kezét nyújtotta, én azonban csak egyiket adtam oda, másikkal a derekához kaptam, magamhoz szorítottam és csókoltam, ahol értem: az ajkát, a szemét a nyakát, a mellét...

Aztán ölbe vettem, odaültettem a térdemre, pajzánul inoselkedtem s játszottunk, mint két gyerek.

Maga ezt kérdezte:

— Szeret?

Én válasz helyett megcsókoltam.

Maga egyre unszolt, hogy mondjam: szeretem.

Én azonban nyakaskodtam, nem akartam engedelmkedni és örökké azt hajtottam, hogy látnia és éreznie kell. Mert minő szerelem az, amelyet folyton ismételni és hangoztatni kell, hogy elhagyják?

Ebből aztán csetepaté lett. Maga sirni kezdett, felugrott, ott akart hagyni, de én

nem engedtem. Az ölembé vettem megint, a térdemre ültettem és a fülébe sugtam:

— Szeretem!

Hogy kiderült egyszerre az arca, minő boldog volt a mosolya, mikor ezt hallotta... Emlékezik?

Aztán következett egy könnyelmű, titkos, tiltott, de boldog élet... És következett az ostoba véletlenné a játéka... Valaki megsejtette ezt a bájos idillt, megirigyelt engemet, vagy talán magát féltette — és szétválasztott bennünket. Vajjon, mi öröme lehetett benne, hogy nekünk ezt a bánatot okozta? vajjon, vétettünk neki, mit gondol, azzal, hogy szerettük egymást? Vagy a mi bánatunk örömet okoz másnak, mondja?

Látja, milyen, hamar vége lesz mindennek?

Aztán eljött, hogy még egyszer lássuk egymást és megmondja, hogy többé érintkezünk nem szabad, hogy feledjük, ami elmúlt...

Igaza van. Én meghaltam magára nézve, maga is meghalt rám nézve. Temessék el egymást, temessék el a multat is — folytatását azonban tovább álmodhatjuk.

De csak álmodhatjuk...

S vajjon, melyik álmodja tovább kettőnk közül?

Kézcsókoló hive: Berkes Imre,

BUTOR-

KIALLITÁST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédlő, szalon hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában Széchenyi-utca 19. szám.

lutheránus imaházban tartandó isteni tisztelgetés megjelenik az alsószabolcsi és debreceni ref. egyházmegye lelkesi kara is.

A három egyházmegye papsága a kölcsönös üdvözlés céljából április 8-án déli 12 órakor a vármegyeház nagytermében együttes ülést tart, mely után kezébe lesz.

A hajdusoboszlói állami polgári iskola tanulmányútja. Kelemen János tanár fáradhatatlan buzgólkodása folytán a soboszlói polgári iskolai tanulók most huszonnégy napos kirándulást tesznek Flumbea. Menet Budapesten töltenek egy napot, a tengerparton szintén pár napot s visszajövet Zágrábról, Horvát- és Szlavonországon jönnek vissza. A tanulmányút hat napra terjed. Hogy a szegényebb sorsúak is résztvehessenek ez urban, a tanári kar előadást rendez április 14-én, melynek tiszta jövedelme a szegény sorsúak költségére fordítatik.

A Petőfi-dalkör jubileuma.

Tíz éves jubileum.

A Petőfi-serleg felavatása.

— március 15.

(Saját tudósítónktól) Tíz éves fennállása alatt a debreceni Petőfi-dalkör a város közművelődési egyesületei között első helyre küzdötte fel magát. — Ennek az egyesületnek pedig nehéz helyzete volt, míg a Csokonai kultusz mellett a Petőfi kultuszt is megtudta teremteni Debrecenben. Ehez pedig 10 év komoly, céltudatos munkássága kellett. De erre a munkás évtizedre nemes büszkeséggel tekinthet vissza az egyesület és annak vezetősége, met együttes munkával sikerült az egyesületet a közművelődésnek oly erős szervévé fejleszteni, mint amilyen most a Petőfi-dalkör.

Tíz éves fennállását szép hazafias ünnepély keretében ünnepelte meg vasárnap a dalkör. Délelőtt rendkívüli közgyűlés volt este pedig jubilaris estélyt tartott, melyekről tudósításunk itt következik.

A közgyűlés.

Nagy közönség jelenlétében zajlott le vasárnap a városbáza nagyteremében a rendkívüli közgyűlés, melyen a kör tagjain kívül nagyszámú érdeklődő is volt jelen. Zúgó taps és éljenvihartól számtalanszor megszakítva hangzott el Komlóssy Arthur elnöki megnyitója, melyben röviden vázolta az egyesület 10 éves múltját és méltatta a jubileum jelentőségét.

Ezután a gyűlés előadója Borus Béla elnök előterjesztette Komlóssy Arthur lemondását, melyet a választmány, mint megemlékező sajnálattal tudomásul vett, de egyben indítványozta, hogy Komlóssy Arthurt érdemei némi elismerésül örökös tiszteletbeli elnökké válasszák.

Általános éljenzés szankcionálta az indítványt. Komlóssy Arthur, a most már már tiszteletbeli elnök meghatva mondott köszönetet és kijelentette, hogy bár megválik az elnöki széküktől, továbbra is küzdeni fog az egyesület érdekeiért.

A gyűlés utolsó tárgya az új elnök megválasztása volt. A közbizalom dr. Varga Lajosra esett, kit egyhangulag általános lelkesedéssel elnökknek választottak. Dr. Varga Lajos aztán gyűjtő hatású beszédet mondott, melyben röviden körvonalozta elnöki programját, mely zajos tetszésnyilvánításokat váltott ki a közönség köréből.

A közgyűlés az új és a régi elnök életteljesével, majd a Himnusz eléneklésével ért véget.

A jubilaris estély.

Siker tekintetében minden várakozást felülmúlta a dalkör jubilaris estélye. A Bika díszterme tényleg szűknek bizonyult ez alkalommal, mert amellett, hogy a páholyok szinig zsúfolva voltak előkelő közönséggel, lent a teremben, az emelvény előtt a széksorok nem tudták ellátni a hallgató hölgyközönséget. A bankett asztalok mellett pedig mintegy 250 főre tehető ünnepelő közönség foglalt helyet, kik közt láttuk Kovács József polgármestert és Vecsey Imre főjegyzőt, Szabó Kálmán és dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselőket, Végh Gyula főkapitány, Jeney Miklós kerületi kapitányt, Szávay Gyula kamarai főtitkárt, Konez Ákos tb. tanácsnok, dr. Toth Emil városi jegyzőt, a függetlenségi és 48-as párt, a Szent László dalegylet (élen Varju János elnök), a munkáldalegylet (Horkay Lajos elnök), a régi dalegylet (Bárdos Géza), a Máv. aliszti dalkör, a debreceni első takarékpénztár, István gözmalom, általános hitelbank és a főiskolai irodalmi társaság (Venetziánér Sándor és Marjay küldöttségeit, dr. Kardos Albertet, a Csokonai-kör titkárát és sokat a társadalmi kiünőségeink köréből s ott voltak az egyenruhás öreg honvédek Nagy József vezetésével, kik a napi fáradalmak után jól eső ézessel ülték körül a részükre külön felterített asztalt.

A bevezető Magyar-nitány után dr. Varga Lajos, az új elnök lépett a pódiumra és szép szavakkal nyitotta meg a műsort. Utána a dalkör a jelét, majd a Talpra magyart és Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos című gyönyörű melódiaju dalt énekelte el.

Kun Károly hittanhallgató Petőfi Bilincs című versét s utána még több szép költeményt szavalt el. Majd Zsigmond Anna gyönyörű díszmagyar pártás öltözékben, cigány kíséret mellett dalolta Petőfinék: Te vagy te vagy barna kis leány és A virágnak megtiltani kezdetű dalait, raadásul pedig az Ujvárosi nótát, melynek gyűjtő hatása alatt egy negyedik szép magyar dallal is megörvendeztette az öt r. jongva tapsoló közönséget.

A műsor után bankett következett 250 terítéssel. Az első fogás után Komlóssy Arthur örökös tiszteletbeli elnök avatta fel a Petőfi-serleget, melyet Bulyovszky Lilla kezdő adományból ez alkalomra készített a dalkör, vert ezüstből. Petőfi dala emlékeztetőre üritette ki a serleget, éltetve a polgármestert, Thaly Kálmán, Szabó és Bakonyi orsz. képviselőket, majd Zsigmond Annát — mint közreműködőt, ki egy szép nemzetiszin szalagos viráglantot kapott tisztelőitől. — Majd dr. Bakonyi a tavollévő Thaly Kálmán üdvözlőt tolmácsolva, felkösztötte az új elnök feleségét dr. Varga Lajosné. Jeney Miklós Komlóssy Arthurnét, mint zászlósejyát, Varju János a Szent-László dalkör névében az öreg honvédekot köszöntötte fel. Novák János az egyetértésre, Marjai hittanhallgató a hölgyekre emelte poharát.

Még többen mondtak felkösztönte. A vacsora után a Magyarok pompás muzsikája mellett folyt a tánc hajnali 5 óráig. a terem zsúfolásig megtelt a mintegy 100-120 pár táncossal és mindenki a legszebb emlékekkel távozott e valóban szép jubilaris estélyről.

A megjelent hölgyek névsora itt következik:

Urasszonyok: Komlóssy Arthurné, Komlóssy Dezsőné, dr. Varga Lajosné, Székely Jánosné, Sih Kálmáné, Sele Lajosné, Horváth Jenőné, Varga Józsefné, Krausz Károlyné, Medvész Sándorné, Horváth Sándorné, Szép Gyuláné, Paczelt Jánosné, Czeglédy Gyuláné, Takács Sándorné, Barta Jánosné, Pajtás Istvánné, Lukács Jánosné, Pásti Ferencné, Szabolcsi Ferencné, Balázs Sándorné, özv. Varga Istvánné, Weisz Mózesné, Szabó Péterné, özv. Récei Gusztávné, Lókodi Bálintné, Tóth Ferencné, Dézsi Lajosné, Czeizling Lajosné, Szilágyi Gaborné, Révész Józsefné, Juhász Józsefné, Burai Istvánné, Dienes Jánosné, özv. Szabó Jánosné, Holes Jánosné, Bartos Lajosné, Kovács Gyuláné (Budapest), özv. Balogh Miklósné, Balogh Antalné, özv. Serdült Józsefné, Polgár Istvánné, Nagy Lajosné, Progner Adolfné, Tikos Imréné, Tóth Imréné, Ozga Antalné,

Novák Mártonné, Stüsgenhayer Mihályné, Soltész Istvánné, Porhmer Károlyné, Borsos Józsefné, Csonka Zsigmondné, Sz. Renó Károlyné (Nagykároly), Rajci Györgyné, Pócsi Sándorné, Balogh Miklósné, Farkas Antalné, Végh Gyuláné, Dózsa Györgyné, Molnárné, Nagy Lajosné, ifj. Nagy Józsefné, Vitárus Bóniáminné, Horváth Gyuláné, Kulcs Imréné, Nagy Lászlóné, Konez Akosné, Szabó Jánosné, Sinay Sámuelné, Bálint Sámuelné, Dinnyés Gyuláné, Simon Kálmánné, Darvai Dezsőné, Jójárt Józsefné, Morzsányi Miklósné, Eles Józsefné, Horog Györgyné, Darvas Béláné, Hamar Lászlóné, Dömsödi Zoltánné, Nagy Sándorné, özv. Vértési Lajosné, Koroknai Lajosné, Horváth Vinczéné, Boruzs Béláné, Boruzs Mihályné, ifj. Bőr Ferencné, id. Bőr Ferencné, Márton Gyuláné, Sinay Gyuláné, Balázs Józsefné, Bakti Istvánné, özv. Váradi Józsefné, özv. Nagy Istvánné, Elekes Béláné, özv. Ganofszy Ferencné, Barna Jánosné, Szepessy Péterné, Beliczay Lajosné, Précz Lipótné, Nyikos Jánosné, Asztalos Józsefné, Barta Andrásné, Gerő Zsigmondné, Dajka Sándorné, Dziobek Adámné, Hegdüs Gyuláné, Gece Istvánné, Szabó Gyuláné, Bucsei Istvánné (Tetétlen), Nagy Pálné, Kiss Jánosné, Arany Lajosné, Kovács Gézáné, N. N., Dziobek Lászlóné, Ullmann Károlyné, P. Kovács Istvánné, özv. Hübner Rezsőné, Szabó Kálmánné, Konrad Lászlóné, Tóth Józsefné.

Urleányok: Komlóssy Eliz, Komlóssy Rózsa, Horváth Erzsike, Pócsi Juliska és Annuska, Szabó Iduska, Sinay Rózsa, Darvas Margitka, Jójárt Erzsike, Morzsányi Rózsa, Eles Teres, Nagy Rózsa, Kiss Annuska, Dömsödy Sarolta, Nagy Irénke, Szűcs Jucike, Nagy Mariska, Horváth Juliska, Koroknai Piroska, Bőr Erzsike, Csathó Roza, Thoma Mariska, Serdült Erzsike, Balogh Róza, Kiss Emma, Nagy Juliska, Progner Margit, Récel Annuska, Szentess Erzsike, Miskolci Mariska, Tóth Maresa, Karolin és Juci, Dézsi Margitka, Deák Boske és Maresa, Szilágyi Róza, Sági Mariska, Kovács Juliska, Révész Róza, Juhász Erzsike és Ilonka, Burai nővérek, Dienes Ius, Szabó Erzsike, Váradi nővérek, Nagy Maresa és Böske, Elekes nővérek, Ullmann Margit, Sinai Irmus, C-áthy Iuska, Ganofszy Mariska, Barna nővérek, Szepessy Rózsa és Jula, Précz Gizuska, Bucsei nővérek, Lókodi Erzsike és Juliska, Horváth nővérek, Hübner Ella, Szabó Kára, Hajdu Irénke, Ozga Ius, Soltész Mariska, Borsos Böske, Rajczy Mariska és Margit, Bakti Erzsike, Jakab Mariska (Nagykároly), Bócsi nővérek, Balogh nővérek, Farkas Rózsa, Vida Juliska, Bödecs Mariska, Konrad Irén, Molnár nővérek, Berger Matild, Zih nővérek, Székely Iuska (Szarvas), Braun nővérek, Medvesi Bertácska, Szőke Juliska, Szép Irmuska, Paczelt Emmuska, Bartha Rózsa, Pajtás Erzsike, Pásti Mariska, Halász nővérek, Szabolcsi Annuska, Szűcs Zsuzsika, Weisz Sárka, Molnár Erzsike és Katicza, Szabó Ida és Maresa, Szabó Rózsa.

Legjobb és legmegbízhatóbb

Lucernát, • Répamagot

gazdasági- és kerti magvakat szállít

Komlóssy Lajos

magkereskedése,

Debreczen, Piac-Hatvan-utca sarok.

Mintázott ajánlatot kívánatra bérmentve küld.

Március 15.

Ünnepélyek Debrecenben.

A szociálisták pirosnapja.

— március 17.

(Saját tudósítónktól.) Március idusának hatvanadik fordulója zajlott le tegnapi napon. Nagy, mondhatni szokatlanul nagy volt az ünnepi lelkesedés, aminek okát több körülményben kereshetjük.

Ugy látszik, mintha az 1848. március 15-ike emléke csak elhalványult sugárdarabokat hagyott volna már meg a mi számunkra, mintha ami szívünkben elfakult, megerőtlenedett volna már a márciusi tettek egykor erős emlékezete, hiszen oly távol állunk ama dicsőséges időktől, hogy lelkünk csak mint régen hallott gyermekmeséink honába tud visszazánni azok emlékének mezejére a fel-fellobbanó oltárlángok halavány sugarainál.

Uj, nagy, felbolygató tettekre volna már szükségünk, hogy az emlékek előtti áldozásban hétköznapivá szárazult szívünk alantos tespedtségéből felrezenve pezsdülésnek induljon. Uj, nagy, szívpezsgető tettekre várunk már mi, melyek az anélkül is elerőtlenedett emlékek helyett az erőtadó tettek jelenébe vonná életünket.

De azért Március Idusa ma is szép, ma is felemelő, ma is őszinte volt az ünneplésben. Kigyult az emberek szívébe a láng, szemébe a lelkesedés tüze, némelyikében a visszaemlékezés, vagy a féktelen, kifejezhetetlen vágyakozás által kiszajtozott könnyesepp. Még élünk, még él Március Idusának emléke, bár megaggott már, bár halála felé közeledik.

Egyébiránt a tegnapi ünnepnap lefolyása teljesen csöndes és zavartalan volt. Talán, mert a kedélyek izgatottak voltak, talán mert valamit vártak, évek óta nem tapasztalt számban vett részt Debrecen közönsége az ez alkalommal vezetősége folytán is különösen kiemelendő főiskolai márciusi ünnepélyen. Vasárnap volt, a munka hát nem tartotta vissza Debrecen népét az ünnepek részvételétől. De meg, mert a szociálisták titkos tervei kiszöktek a köztudatba is, a kíváncsiság is zaklatta a tömeget, ha hazafias megemlékezése gyöngült volna talán.

A tegnapi ünnepek lefolyásáról tudósításunk a következőkben ad számot.

Első sorban kell megemlékeznünk a főiskola ifjuság ünnepeiről s ezt megelőzőleg a főiskola oratóriumában délelőtt tartott tanári hivatalos iskolai ünnepről.

A főiskolai ünnep.

Délelőtt fél tizenegy órakor a főiskola oratóriumában folyt le a főiskola összes tanárai által az ifjuság bevonásával rendezett hivatalos iskolai ünnep.

A főiskolai énekhar által előadott nem-

zeti Himnusz gyönyörű, mélabus dallama nyitotta meg az ünnepélyt, mely után Csiky Lajos teológiai dékán, a főiskola lelkesze mondott magas röptű imádságot.

A főiskolai énekhar éneke után dr. Petzkó Ernő főgimnáziumi tanár mondott igen értékes és kiváló szónoki kvalitásokról tanuskodó emlékbeszédet.

Aztán Kun Károly hittanhallgató szavalt felemelő hatással, mely után a közönség felalva énekelte el a szózatot.

Mielőtt az ünnepélyről a közönség el távozott volna, Tóth József, a főiskola nyugalmazott, népszerű agg professzora állott fel, ki, mint az 1849-ben a debreceni főiskola oratóriumába tartott országgyűlési tárgyalásoknak ma még egyetlen élő fül- és szemtanúja Debrecenben, mondotta el röviden az országgyűlés lefolyását s meglepő memóriával nevezte meg az oratórium egyes helyeit, ahol az országgyűlés kiváló nevezetességei ütek, sőt Mészáros Lázár beszédjének egy részét is elmondotta. A közönség, mely az előadottakat a legfeszültebb figyelemmel hallgatva, lelkes ovációban részesítette az agg professzort.

Az ünnepélyen a főiskola összes tanárai, az ifjuság, a közönség vett részt. Az agg honvédek ez alkalommal, bár minden esztendőben résztvettek eddig ez ünnepélyen, nem tudni mi okból, az oratóriumból elmaradtak.

A Petőfi-szobornál.

Délután két órakor vette kezdetét a főiskola ifjusága által rendezett ünnepély első aktusa a Petőfi-szobornál. A közönség már jó előre zsutolásig megtöltötte a kollégium udvarát és az emeleteket, sőt a kollégiumon kívül is nagy tömeg állott, mivel nem fért be az udvarba. Az Egyetértés dal- és zeneegylet zenekarának dalainál vonultak be a különböző egyletek és dalárdák zászlók alatt s midőn a közönség az udvarba bevonult, az akadémiai rektor gondos rendelkezései folytán az összes kapuk bezárattak, hogy az ünnepély lefolyását semmi kívülről ható disszonáns hang meg ne zavarhassa.

A debreceni szociálista munkások ugyanis engedélyt kaptak úgy a főkapitánytól, mint az akadémiai rektor részéről, hogy délután fél négy órakor a kollégium hátsó udvarán népgyűlést tarthassanak március és a sajtószabadság jelentőségéről, miután a Petőfi-szobrot megkoszorúzták.

Már előre is hallatszottak hangok, sőt az esteli korzón sétáló egyes szociálisták ajkairól ellesett párbeszédekből is nyilvánvalóvá vált, hogy a szociálisták tervezték, sőt keresték az összeköttetést, ami azonban a hatóságok gondos és elővigyázatos intézkedései folytán meghiúsult.

Az ünnepély első aktusa a Petőfi szobornál folyt le, ahol a Petőfi dalkör énekelte Nemzeti dalát, mely után Venetianer Sándor hittanhallgató, a M. I. T. elnöke mondott szép emlékbeszédet. Aztán Petőfi Sándor Nemzeti dalát szavaltta igen szépen Nagy Ferenc hittanhallgató. Dr. Varga Lajos, a Petőfi dalkör elnöke tette le ezután a szobor talapzatára a Petőfi dalkör koszoróját, nagy hatású beszéd kíséretében és soron kívül még a Máv. gépjáratműhely munkásai lelkes beszéd kíséretében is letették koszorújukat. A Petőfi dalkör által előadott Huber Szabadságdalával az ünnepély ez első aktusa véget ért.

Az ünnepély második aktusa a főiskola udvarán ment végbe. A főiskolai kántus énekelte a Szózatot, az áru Bíró Zoltán joghallgató a M. I. T. jegyzője mondott szép emlékbeszédet. Szemes Miklós joghallgató igen nagy hatást keltett tarogatón előadott kuruc dalával, melyet a közönség többször megismételtetett s végül együtt énekelte a tárogatóval a Kossuth nótát. Hajdu Árpád hittanhallgató alkalmi költeményt szavalt gyújtó hatással, végre a főiskolai énekhar énekelte Petőfi Nemzeti dalát.

Kissé szokatlan és meglepő volt, ami ezután következett. A kapuk mind elváltak zárva, a közönség pedig a kollégium udvaráról nem mozdulhatott, ami sok felől a zugoldás és mellatlankodás fel-feltörő hangjainak adott kifejezést. Nagy sokára nyitlak meg csak a kapuk, amidőn a Fűvészkert utcái hátsó kapun az érkező szociálisták a

kollégium hátsó udvarára nagy és erős rendőrfedezet mellett bevonultak.

A városház előtt.

Miután ez megtörtént, az Egyetértés dal- és zeneegylet zenekarának hazafias nótái mellett a békésen ünneplő polgárság is elindulhatott az egyletek és az ifjusággal élén a városháza, illetve a Kaszinó előtti térre.

Itt az egyesült összes dalegyletek éneke, a Himnusz nyitotta meg az ünnepély harmadik aktusát. Ezután Peleskey Sándor hittanhallgató, a M. I. T. titkára kezdte meg a többi közül messzekimagasló emlékbeszédjét, melyet azonban a közönség távolabb álló része egyáltalában nem hallhatott, a beszéd egész tartama alatt folyton temetőre kongó kistemplomi harangok zugása miatt.

Az épen emiatt eredményt el nem ért szép beszéd után Kun Károly hittanhallgató szavalt frenetikus hatást keltve Petőfi Nemzeti dalát, mely után a közönség énekelte a Szózatot s ezzel a márciusi ünnepek sorozatának legkimagaslóbb darabja véget ért.

Az ifjuság azután nagy közönség kíséretével és erős rendőrfedezettel zászlója alatt hazafias nótákat énekelve vonult vissza a Kollégiumig, ahol szétoszolva nézte végig a nagy közönség az ugyanez időre befejezést nyert népgyűléstől megerősített rendőrség intézkedése folytán csak kisebb csoportokban szétoszaladozó szociálista menetet.

Egyébiránt a hatóságok figyelmes intézkedés folytán az egész ünnepség lefolyása, eltekintve az elrejtett izgatottságtól csendes és zavartalan volt és a nap ünnepélyes komolyságát semmi sem zavarta meg.

A szociálisták tüntetése.

A debreceni szervezett munkások is ünnepeltek vasárnap. Nagy tüntetés keretében koszorúzták meg a Petőfi szobrot. Városszerte erősen tartottak attól, hogy ez a tüntetés zavargásokra ad alkalmat, de az események mutatták, hogy az aggodalom felesleges volt. A munkások tüntetése nyugodt lefolyású volt és annak dacára, hogy ennek időpontja egybeesett az ifjuság hazafias ünnepeivel, zavargás a legcsekélyebb mértékben sem fordult elő.

A szociálista munkások délután két órakor gyülekeztek a Petőfi-téren, szakszervezetek szerint s aztán vörös jelzőtáblák alatt megindult a menet a Deák Ferenc utcán keresztül a Piac-útcára.

A menet, melyben mintegy 1500—2000 munkás vett részt, példás rendben haladt az ős kollégium elé, énekelve az általános választójogot. A munkás marszejel hangjai mellett vonultak be a tüntetők a főiskola hátsó kapuján a Petőfi szoborhoz, ott esüngött a háromszin élénk ellenétét képezven a szociálisták koszorújának vérvörös szalagjainak. Amint a lépcsőházba betódult az óriási tömeg, szinte éleveszélyes tolongás támadt. Két asszony elájult, akiket a rendőrök részesítettek első segélyben.

A szobornál Labancz Mihály szociálista munkás beszélt Petőfiről. Beszéde közben megkoszorúzták a szobrot. A babétkoszoru szallagján ez a felírás van: Petőfi emlékének — a debreceni szervezett munkások.

A szobor megkoszorúzása után a tömeg kivonult a hátsó udvarra, hol népgyűlést tartottak. Itt Handler Gyula pártunkár beszélt s végül egy határozati javaslatot fogadtak el, melyben sürgetik az általános, egyenlő, titkos választói jogot. Azután a nagy tömeg csendben szétszórt, anélkül, hogy a legcsekélyebb rendzavarás fordult volna elő.

A rendőrség munkája.

A márciusi nagy nap természetesen nagyon sok munkát adott a rendőrségnek. Az összes legénység talpon volt. Nagy arányú óvintézkedéseket tett Végh Gyula rendőrfőkapitány arra, nehogy a szociálisták összetűzenek az ifjusággal, ami esetleg talán minden higgadtság ellenére bekövetkezik, ha a két tüntető tömeg összetalálkozik. A kérdést azonban úgy oldották meg, hogy az ifjuság ünnepeinek idejét egy-egy negyedórára eltolták, úgy, hogy míg az ifjuság a főiskola belső udvarán tartotta ünnepélyét,

addig a szocialista menet felvonult a főtéren és a hátsó udvaron foglalt helyet.

A két udvart összekötő kapukat természetesen erős őrizet alá vették.

A rendőrsapatokat ezenkívül úgy helyezték el, hogy az esetleges zavargásoknak könnyen elejét vegyék. A szocialisták menetét harminc rendőr vette körül Orosz László rendőrfogalmazó és Mihályi rendőrfelügyelő vezetésével.

Egy másik rendőrsapat az ifjúsági ünnepségek körül ügyelt fel a rendre és azonkívül is az összes rendőrbiztosi kar be volt osztva jegy-egy kisebb rendőrsapat vezetésére.

A tüntetők higgadtsága mellett kétségkívül nagy része volt a nagyszabású óvintézkedéseknek abban, hogy a nagy nap nyugodtan zajlott le.

Ilyen körülmények között természetesen nem volt szükség a katonai készültségekre sem, melyek minden kaszárnyában fel voltak állítva. Március tizenötödike méltóképpen folyt le Debrecenben.

Ünnepségek az iskolákban.

Március 15-ének napján a közönség mindenhol, ahol csak a hazafias érzés megnyilatkozott, tömegesen gyülekezett. A tanuló ifjúság is mindenütt megünnepelte a nagy napot és a vele érző hazafias közönség fel is kereste a nemzeti érzés hajlékait, az iskolákat, hogy együtt érezhessen az ünneplőkkel. A nemzeti érzés és lelkesedés nagy és előkelő közönséget vonzott a római kath. főgimnázium disztermébe is. Ott láttuk a többek közt Porubszky Jenő kir. táblai elnököt, Szabó Kálmán országgyűlési képviselőt, Szabó Kálmán és Korner Adolf városi tanácsosokat, Csath Zsigmond postafőnököt stb. De a naphoz méltón is ünnepezték az ifjúság. A zene és énekdarabok, a szavaltatok mind a nap fényéhez méltók voltak. De legszebb pontja volt az ünnepélynek Jókai „A szigetvári vértanúk” c. szomorujátékából vett részlet előadása. Ha az előadás minden színszerűségét nélkülözött volna is, a szép részlet még úgy is meghatotta volna a jelenlévő hazafias közönséget. De úgy, amint az előadás történt, az ifjúság komoly törekvése, szorgalmára, a vezetőknél pedig komoly munkásságára és izlésére vall. A közönség a legnagyobb megelégedéssel távozott a szép hazafias ünnepségről.

Vasárnap délután 5 órakor a főiskola disztermében a ref. tanítóképző-intézet ifjúsága tartotta meg évenként szokásos márciusi ünnepélyét, melyet ez alkalommal is a disztermet tulusfoltosságig megtöltő közönség halogatott végig.

Az ifjúsági zenekar által előadott Guyon induló vezette be az ünnepélyt, mely után Nagy Vilmos tanítóképző tanár mondott nagyhatású emlékbeszédet. A Csokonai ének-kar Kossuth-nótákat énekelt, melyet a közönség megismételtetett. Molnár János 4. o. t. sikerült alkalmi felolvasást tartott, mely után az ifjúsági zenekar magyar dalokat adott elő. Kacsó Ignác 4. o. t. Várdi Antal „Magyarok Istene” c. költeményét nagy hatással szavalta.

Azután Bardóc Samu, Deák Ferenc (hegedű), Saja Antal (zongora) a Norma opera Trióját adták elő kellemes játékkal, Beriot átiratában. Mezősi S. Kálmán J. Mikés bucsuja című melodramáját szavalta aztán Szendy István 4. o. t. zongora és ének-kar kísérettel, amit a P. Nagy Zoltán által ének-karra alkalmazott Martinovics-nóta követett a Csokonai ének-kar precíz előadásában. Saja Antal zongorán magyar nótákat játszott, melyet a közönség többször megismételtetett. Az ifjúsági zenekar által előadott Kossuth-induló zárta be aztán a minden tekintetben nagyon sikerült hazafias ünnepséget.

A debreceni pincérszakiskola növendékei lélekemelően szép ünnepséget rendeztek tegnapi délután.

Az ünnepségen nagyszámú közönség volt jelen Hauer Bertalan ipartársulati elnökkel, Márkus Jenő szakiskolai gondnokkal élőkön. A debreceni vendéglősök, kávé-

sok stb. igen nagy számban képviseltették magukat az ünnepségeken.

Glück Frigyes budapesti előkelő szalodatulajdonos, akinek nagy része volt a magyar pincérszakiskolák megteremtésében, meleg hangu táviratban küldte üdvözlését az ünneplőkhez.

A derek pincértanonok a Himnusz előnéklésével nyitották meg a műsort. Ezután Polster Adolf igazgató mondott hazafias hevíletektől áthatott remek beszédet. Ugyancsak szép beszédet mondott Elefánty Sándor tanár is.

Szépen szavaltak a növendékek közül Némethy József, Bánkus Mihály, Szabó János, Székely Dániel, Ring Ferenc.

Az ünnepély, melyre büszke lehet a szakiskola vezetősége, a fáradhatatlan Hauer Bertalan elnökkel élén, a szózat éneklésével ért véget.

Természetesen minden iskola és tanintézet tartott ünnepélyeket, melyekről azonban részint térszűke, részint azért, mert tudósítások még nem érkeztek be, holnapi számunkban emlékezünk meg.

Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

Színház.

MŰSOR:

Kedden A császár katonái dráma „B” bérletben.
Szerdán Ripacsos Pista dolmánya színmű „C” bérletben.
Csütörtökön: Katalin operette „A” bérletben.
Pénteken: Idegesek színmű „B” bérletben.
Szombaton Varázskeringő operette „C” bérletben.
Vasárnap délután Sulamith operette bérlet-szünet.
Vasárnap este A császár katonái dráma kis bérlet.

* **A császár katonái.** Tegnap este került másodszor színpadra Foldes Imre igazán feltűnő sikerű drámája, dacára az ominózus hétfői estnek táblás ház előtt. Az egyes felvonások után most is viharos tetszésnyilvánításokkal hívták lámpák elé az összes szereplőket, különösképpen Zilahy Gyulát, Bérczy Ernőt, Szakács Andort. A harmadik felvonásban most is nyílt színen tapsolták Kallós Józsefet, aki egy közlegény szerepé-

ben szép tanujelét adta biztató színészi tehetségének.

* **Császár katonái.** Ma lesz a nagy sikert elért Császár katonái harmadik előadása, ugyanolyan szereposztással, mint a premier alkalmával volt.

* **Ripacsos Pista dolmányának,** a régi népszínműnek e legjobbját ujítja fel szerdán társulatunk elsőrendű szereposztással. A címszerepet Bérczy Ernő adja, kivülről főszerepet játszanak Zilahyné, Szakács, Horváth, Békés stb.

* **Katalin** operett kerül csütörtökön előadásra, amelyben Zilahyné, egy a fővárosban, mint nálunk is legnagyobb iskereit érte el. — Germain Lónyay, Annicrát Zsigmond győztesek.

* **Az Idegekből,** ebből a kacagtató, mulattató vigjátékból naponta folynak a próbák, melynek előadása elé élénk érdeklődéssel néz a közönség.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai új műsora. 1. Vadászat a Spitzbergákon (taulságos.) — 2. Karnevál Nizában, múlt hó 20-án (látványos.) — 3. Aki ternót eszi ál (bohózat.) — 4. Fregoli Frizzo (az átváltozó művész.) — 5. A kártya szenvedély áldozata (dráma) — 6. Cethal vadászat (tanulságos.) — 7. A hívívő (életkép.) — 8. II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hamvai temetése Budapesten (2 fele eredeti felvétel.) — 9. A három magyar szépség (gyönyörűen színezett magyar jellegű kép.) Helyárok mint rendezés. Előadások 6, 7, 8 és 9 órakor. Műsorváltozás fenntartva. Holnap teljesen új műsor.

Nizzai Karnevál az Uranusban. Az Uranus mai díszletreméltó új műsorában mutatják be a következő képeket, melyek általános tetszést arattak egy a szombat, vasárnap, mint a tegnapi új műsorban. Első sorban a II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársai hamvainak temetése Budapesten kétféle eredeti helyszíni felvételben, továbbá a Három szépség és a múlt hó 20-án lefolyt Nizzai karnevál. A tegnapi bemutatott ujdonságai, melyek a napi műoron rendes helyén olvashatók, mindig új és pompás dolgok, tanulságosak és ismeretterjesztő képek közt találunk egy érdekes képet: „Fregoli Frizzo” címen, az átváltozó művész gyönyörű mutatványával, A kártyaszenvedély áldozata megható jelenetei és a Hívívő érdekfeszítő hatásos jeleneteivel nagy tetszést kelthettek. Ma este a 8 és 9 óras előadásra kitűnő cigányzenekar fogja a közönséget szórakoztatni. Holnap, kedden ismét egy más és teljesen új műsor lesz. Szerdán délután 4-5-ig és 5-6-ig a szokásos helyi gyerekelőadás lesz kitűnő új műsorral.

A gazdakör választmányi ülése.

A szervezés munkája.

A gazdakör a kislvárdai kiállításon.

— március 17.

(Saját tudósítónktól.) Az az agilis polgári társadalom gerincét, fentartó elemét képező gazdakör közönség, mely ezelőtt alig egy hónappal kezdte a jelszót a tömörülésre, a közös és nemzeti létünkkel egyet jelentő érdekek megvédésére, a debreceni gazdakört megalakította, a kör választmányja Domahidy Elemér elnök elnöklése alatt vasárnap délelőtt 11 órakor, a Bikában ülést tartott, melyen a választmányi tagok csaknem teljes számban megjelentek. Hatalmas lendület nyert ezen egyesülés megteremtése által az összetartás nagy fontosságának belátása, amit a tagoknak a kör s így a mezőgazdaság ügyei iránti élénk érdeklődése mutat.

Jelen voltak: Domahidy Elemér elnök, Udvarhelyi Géza, Rácz Lajos, Polgár Balint, Hortobágyi Ernő, Mike Ferenc, Polgár

József, Ledig Dezső, Biró Pál, id. Deák István, ifj. Deák István, dr. Nagy Lajos, Hidvéger József, Hidvéger Miklós, dr. Hegedüs István, Balogh Ferenc, Balogh István, Polgáry István, Balog János, Györfi István, Kertész Imre, Öry Mihály, Fried Leó, Nyilas István, Mike János, Kovács Istváni, Lichtsein Dezső, ifj. Zöld János, Zöld László, ifj. Jóna István, ifj. Jóna János, Bányai, István, Szathmáry Mihály, Vilmányi Imre, Tóth András, Kovács István, Erdei Péter.

A választmány első sorban a lakás kereső bizottság jelentését tárgyalta Rác Lajos titkár a bizottság nevében a Csapó-utcai Szántay-féle házat ajánlotta a választmány-nak s erre felhatalmazott bizottságnak a tulajdonossal három évre kötött szerződését is bemutatja. A választmány a bizottság által kötött szerződést helyben hagyja s magára nézve kötelezőnek ismerje el.

Ezután Domahidy Elemér elnök az alapszabályoknak a belügyminiszterhez való felterjesztését javasolta.

Hortobágyi Ernő főjegyző jelentette a választmányoknak, hogy az alapszabályok 3 egyenlő példányban készen vannak, valamint csatolta az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvének hiteles másolatát, ezeknek elnök, titkár és főjegyző aláírásával a kormányhoz való felterjesztésére az elnökséget kéri.

Az elnök ily értelemben ki is mondta a határozatot.

Elnök jelenti, hogy a Kisvárdai Gazdakör fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából mezőgazdasági kiállítást rendez, melyre igen szívélyes hangon meghívta a debreczeni Gazdakört is, ajánlja, hogy a Gazdakör ezen az ünnepségen képviseltesse magát. A választmány azt határozta, hogy az elnökség által képviselteti magát, azonban felszólítja a kör tagjait minél nagyobb számban való csatlakozásra.

Ennek eredményeképpen a választmány tagjai közül eddig is a következők jelentették be csatlakozásukat Domahidy Elemér elnök, Polgáry Bálint és Mike Ferencz alelnökhöz: Rác Lajos, Hortobágyi Ernő, Balogh Ferencz, Udvarhelyi Géza, Polgáry József, Polgáry István, Bányai Péter, Biró Pál, id. Deák István, ifj. Deák István, Györfi István, dr. Hegedüs István, Hidvéger Miklós, Hidvéger József, ifj. Jóna István, ifj. Jóna János és Tóth András. De még márc. 21. szombatig s illetve márc. 22-én vasárnap reggel fél 5 órai indulásig bárki csatlakozhatik a küldöttséghez Rác Lajos titkárnál

A levelboríték titka.

Ismeretlen öngyilkos.

Debrecenbe vezető nyomok.

— március 15.

(Saját tudósítónktól.) Budapesten az elmúlt napokban a zugliget fái között egy már-már oszlásnak indult női holttestet találtak. Az orvosi hullaszemle azt állapította meg, hogy a holttest egy 28-30 éves, inkább szegényes sorsu nő hullája.

Az ismeretlen nő a legnagyobb valószínűség szerint mérgezés következtében halt meg, de hogy miként, milyen előzmények után, azt már nem sikerült kideríteni. Legvalószínűbb feltevés, hogy öngyilkosságot követett el.

Hosszú nyomozás indult aztán meg, de úgy a nyomozás, mint az agnoszkálás sikertelen maradt. Egyedüli nyom az volt, hogy az ismeretlen hulla ruházata között egy levelborítékot találtak, de ezen is a címzés teljesen elmosódott volt, úgy hogy még az egyes betűket sem lehetett kivenni. A borítékon azonban csodálatosképpen érintetlenül megmaradt a postabélyegző lenyo-

mata, melyből megállapították, hogy a levelet Debrecenben adták föl febr. 13-án.

Ez a körülmény arra indította a fővárosi rendőrséget, hogy Debrecen felé terelje a nyomozást. Tegnap már átíratot is kapott a debreceni rendőrség, hogy nyomozzon az öngyilkos kiléte után. A nyomozás megindult, de vajmi kevés a remény arra, hogy meglehessen állapítani az ismeretlen öngyilkos személyazonosságát.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással jár. Uj erőt és új életkedvet

kölesönöz a SCOTT, mint a várandós anyáknak. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formájában a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett

Scott-féle Emulsió a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellő hatást gyakorolta. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Megtámadták a rendőrt.

Részeg emberek merénylete.

— március 17.

(Saját tudósítónktól.) Mig vasárnap a nagyarányú szenvedelmes tüntetések biggadtan minden rendzavarás nélkül zajlottak is, addig egyes garázda alakok az est beálltával a város több pontján garázdálkodtak s keresték az alkalmat, hogy valamiképp megbontsák a rendet.

Igy a Hatvan utca végén az esti órákban egy inasokból és zűlöt gyerkőcökből álló csapat minden áron bele akart kötni a rendőrökbe, de ezek hamarosan szétzavarták az éretlen gyerkőcöket, kik kődarabokkal akartak „tüntetni”.

Sokkal súlyosabb kimenetele lett már annak az esztak, mely a Rákóczi-utca történet vasárnap este 7 óra tájban. Két részeg alak haladt arra s éktelen ordítások között szidták a rendőrséget, mely nem tudni miokból, ugylátszik, nem nyerte meg tetszésüket. Ez még csak hagyján lett volna, de aztán rátámadtak a járőrökre és azoktól követelték az általános választói jogot. Amint ugyanis megláttak egy uri formájú embert, rátámadtak:

— Ezek veszik el tőlünk a jogot, de most leszámolunk velük.

A megtámadott uri emberek természetesen a rendőr segítséghez fordultak. A sarkon Faragó János 98. számú rendőr volt őrszemen. Azonnal odasietett, de pórul járt, mert az ittas garázdálkodók rávetették magukat, úgyhogy a megtámadott rendőr még kardját sem használhatta.

A szorongatott helyzetben lévő rendőr végre egy pár súlyos sérülés árán kiszakította magát támadói közül és előrántotta revolverét. Ekorra már két más rendőr is sietett a helyszínre, akik a garázdálkodók egyikét elfogták.

Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy egy rovott multu alak. Takács Sándornak hívják. Letartóztatják és hatóság elleni erőszak bűntette miatt indították meg ellene az eljárását.

Művészet.

A Svárdström nővérek hangversenye.

— március 17.

A debreceni Zenekedvelők Köre vasárnap este tartotta e szezonban ötödik s egyszersmind utolsó hangversenyét a közönség rendkívül nagy érdeklődése mellett. Nálunk, Debreczenben szinte csodaszámba megy az a páratlan nagy hódítás, mit ez a fiatal egyesület városunk intelligens közönség körében elért rövid fennállása dacára. Elismerés illeti érte az egyesület kiűnő vezetését, különösen Simonffy Emil elnököt és Spitz Lipót dr. titkárt, akiknek önzetlen, lelkes és becses működése teremtette meg ama nagyszerű sikert, mely a Kör hangversenyeit és egész működését eleitől fogva nyomon követte.

A vasárnapi hangversenyen a Svárdström nővérek, a világhírű svéd csalóányok mutatták be remek művészetüket. Valami csodálatos poézis ömlött el a négy művésznő énekén, mely egyszerre hatalmába kerítette, elbűvölte a hallgatóságot, hogy a hangverseny végéig ki se fogyjon a művésznőknek szinte tüntető ünneplésből. A lelkesedés láza átragadt a művésznőkre is, kiknek ajkától egyre melegebben és tisztábban esendült fel a dal és együtteseikben, a duettek, terzetek és quartettekben oly elbűvölő bármóniában olvadt össze kitűnően iskolázott hangjuk, mintha csak valami csodálatos hangszer öntötte volna magából száz meg száz árnyalatban zengő hanghullámain.

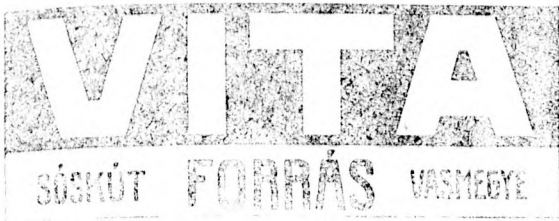
A műsort Svárdström Valburg nyitotta meg, aki a négy testvér közül a legjobb szóló énekesnő. A közönség egy csapásra meghódította üde, bájos hangjával, melynek színén, a legmelegebb árnyalatban is átesillámlott északnak különös, tempa zománca, mely teljes valójában, sajátosságának tökéletes érvényre jutó pompájában akkor tűnt elő, mikor a négy nővér néhány egyházi dalt énekelt el. Mozart Ave Mariáját oly tökéletesen énekelni még nem hallottuk. Mintha csak valami csodás szavú orgona hangjai töltötték volna el a hallgatóság megbatonázott lelkét.

A műsorok fele német, fele svéd dalokból állott s valamennyi átolvadt az ő szívekben, hogy csodás zenével törjenek elő onnan. A közönség alig tudott betelni művészetekkel s alig volt műsorszám, melyet meg ne ismételtetett volna.

Külön kell megemlékeznünk Taray Alajosról, aki zongorán kísérte őket anyai művészi finomsággal és izléssel, mely csak az ő játékának a sajátossága.

A zenede disztelnét zsufozásig meg-

töltő közönség, mint eddig, minden egyes hangverseny alkalmával, most is a legnagyobb elragadtatással e egy kedves művészt élénk emlékeivel hagyta el a koncert termet.

Alkalikus Natron-Lithion Gyógyvíz
Orvosilag ajánlva: hugysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag-bántalmaknál stb. Mint üdítő és borvíz páratlan. Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.

Főraktár: KOMLÓSSY LAJOS úrnál Debrecen.
Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412.

Hamis pénzek forgalomban.

Folyik a nyomozás.

— március 17.

(Saját tudósítónktól.) Jelentettük már, hogy az utóbbi időben rengeteg hamis pénz került forgalomba Debrecenben. A hamis pénzek rendszerint buszad, harmincad kézből kerülnek a rendőrségre, ami nagyon megnehezíti a nyomozást, ugyanígy, hogy ahig hibet, hogy a rendőrség szorgos kutatása dacára is akadjanak a forrásra.

Annait már tudnak, hogy a hamispénzgyártás fészke valahol a közelben van. Innen özönlik a sok hamis koronás, forintos Debrecenbe.

A széleskörű nyomozásnak tegnap szinte tápot adott egy feljelentés, Nagy Jánosné kofaasszony ugyanis 10 koronányi hamis koronást, forintost szolgáltatott be a rendőrséghez.

A kofa, saját elmondása szerint, a hamis pénzeket egy vidéki embertől kapta, aki mindegyikét összevadásolt nála. Nagy Jánosné gyanútanul fogadta el a pénzt és csak akkor jött rá azok hamis volta, mikor már órákkal később egyik üzletben vásárolni akart és a pénzt nem fogadták el tőle.

Ijedten vitte fel a rendőrségre, hol nyomban jegyzőkönyvbe foglalták vallomását és most azután a titokzatos vidéki után nyomoznak, aki a hamis pézsekkel becsapta a szegény kofaasszonyt.

— **Elhelyezték a vetőmagvizsgáló állomást.** A földmivelésügyi miniszter leiratban értesítette a várost, hogy a debreceni vetőmagvizsgálóállomást Debrecenből Kaszára helyezte át. A tanács indoklatlannak találja a miniszter rendelkezését s tegnapi ülésén úgy határozott, hogy felír a sérelmes rendelkezés miatt Darányi Ignáchoz kérve, hogy a vetőmagvizsgáló állomást Debrecenben hagyja a miniszter.

— **Ut az ohati állomásig.** Az ohati vasút állomáshoz vezető utat Debrecen városa építette ki. A város ezért átirított volt a fűzesabonyi vasút részvénytársasághoz, hogy a költségek egyharmadát fedezze a társaság,

továbbá az ut fentartási költségeihez évenként 110 koronával járuljon hozzá. A részvénytársaság válaszában megírta, hogy a fentartási költségekhez hajlandó hozzájárulni, de az építési költségre nevezve nem nyilatkozott. Ezért a tanács elhatározta, hogy újra átiratja a vasút részvénytársasághoz és felszólítja a reá eső költség rész megérítésére.

— **Dóczy József üdvözlője.** — Dóczy József a neves dalköltő csak nem felejtkeznek meg a debreceniek-ről és minden alkalmat megragad arra, hogy rokonszenvének kifejezést adjon. Most is, a Petőfi dalkör 10 éves jubileuma alkalmából üdvözlő táviratot küldött a kör elnökségének. A nótakirály üdvözlő táviratát a dalkör jubilaris estélyén olvasták fel.

— **Hitel favágatásra.** Török Gábor főerdész 10 ezer korona hitelt kért favágatásra. A tanács tegnapi ülésén megszavazta a hitelt.

— **A jótékony nőegylet kérelme.** A helybeli ref. jótékony nőegylet beadványtintézt a tanácshoz, melyben azt kérelmezi, hogy ez év decemberében egy estélyre engedje át a tanács a városi színházat a nőegylet számára. A tanács a kérelmet áttette a színházi bizottsághoz.

— **A zsidó polgári leányiskola hangversenye.** Szerdán, folyó hó 18-án lesz a Bika dísztermében a zsidó polgári leányiskola hangversenye és táncmulatsága. Két-szeres az érdeklődés ez iskolai mulatság iránt, egyrészt, mert az új tanítézet ez alkalommal mutatkozik be először a nagyközönség előtt ilyen oldaláról, másrészt, mert a hangverseny és táncmulatság jövedelme van hivatal megalapítani egy jótékony intézményt, a szegény tanulók segítő egyesületét. Jegyek szerdán délig Aczél Henrik könyvkereskedésében és Békés Lajos divatárú üzletében, azontul a Bikában a pénztárnál kaphatók.

— **Villamos világítás a nagyerdői fürdőházban.** Török Gábor erdőmester előterjesztést tett tegnap a tanácsnak, hogy a nagyerdei fürdőházban villamos világítást vezessenek be és a fürdőház udvarán egy jövizü kutat turasson. A tanács azonban addig nem határoz a dologban, ameddig a fürdőház sorsa el nem dől.

— **Az epreskerti koresma kijavítása.** A város tulajdonában levő epreskerti koresma nagyon megrongálódott, miért is a tanács utasította a főmérnököt, hogy tataroztassa ki a koresmát.

— **A Székelyest gazdag és művészi nivón álló műsora a következő számokból áll:** 1. Prolog, székelyjelmezben elmondja Zilahy. 2. Zongora szám, játsza Boros Anna. 3. Székely népdalok, székely lányjelmezben éneklő Takács Gabi, zongorán kíséri Mártonfalvy. 4. Monológ, előadja Horváth Kálmán. 5. Énekszám, éneklő Horváth Kálmán. 6. Öt percnyi szünet után 6. Költemény. Tied a hatalom, szavalja Czobor László. 7. Gounod, Ave Mária négyes. Ének Takács Gabi, hegedű Székely Elemér, harmónium Dénes Arthur, zongora Mártonfalvy. 8. Citera és gitár, játsza Wache Vilmos és Sztheló Gyula. 9. Operarészlet Hunyadiból (La Grange), éneklő Takács Gabi, zongorán kíséri Márton-

falvy. 10. Kuplák, éneklő és táncolja Zsigmond Anna. Páholyjegy 6 korona, ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér. Jegyek válthatók Tóth Béla ur gyógyszerárában.

— **Halálfejes jelzőtáblák.** A tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a villamos oszlopokra táblácskákat helyeztet el, melyek jelezni fogják, hogy az oszlopok érintése életveszélyes. A táblácskákon különösen az irai-olvasni nem tudókra való tekintettel — halálfej is lesz.

— **Ujabb kandaláberek a városban.** A városi világítási bizottság legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a vasuti állomástól a nagyerdőig terjedő utvonalon a házak falába helyezett gázlámpákat levéteti onnan és azok helyett kandalábereket fog elhelyezni az utvonalon. Ezen határozatát a tanács előterjesztette, mely tegnap tartott ülésén tudomásul vette.

— **Az EMKE központjának közgyűlése,** mely iránt az adóreform javaslatokra való tekintettel országsszerte élénk érdeklődés mutatkozik, folyó hó 22-én vasárnap lesz Budapesten a tőzsdekeremben; az elnökség vasuti jegykedvezményt eszközölt ki a tagok számára, az erre jogosító igazolványok a kereskedelmi csarnokban vehetők át, a kedvezményes utazás 17-25-ig tart.

— **A nagyerdei körút építése.** A nagyerdei körút vonalat a mérnöki hivatal már kijelölte és kitűzte s így hozzá lehet kezdeni az utvonalon levő fák és tuskók kiszédéséhez. A tanács ezen munkálatok elvégzésével megbizta a mérnöki hivatalt.

— **A kereskedő ifjak ünnepe.** Mint minden évben, úgy most is méltóan ünnepelte meg március 15-ét kereskedő ifjuságunk. A kereskedelmi iskola tornacsarnoka zsúfolásig megtelt díszes, előkelő közönséggel. Magas szárnyalású, remek ünnepi beszédet mondott dr. Polgár Dániel, az egyesület jogtanácsosa. Gyönyörűen szavalt Kubay Mariska urleány. Szemes Miklós kedvelt tárogató-unk pedig ősi kuruc dalaival lelkesítette az ünneplő közönséget. Elragadó volt a Kereskedő-dalárda is mely hazafias dalaival nagy sikert aratott.

— **Összeesett az utcán.** Nagy népcsődületet idézett elő tegnap este a Nagytemplom előtt az, hogy egy szegény szivbajos ember, Kerékgyártó József hirtelen összeesett és eszméletlenül állapotban terült el a földön. A szerencsétlen az esés következtében egyik lábát eltörte. Kihívták hozzá a mentőket, kik az elsősegélynyújtás után beszállították a közkórházba. Állapota súlyos.

— **Március 15. az izr. elemi iskolában.** Az izraelita elemi iskola is megünnepelte március idusának 60-ik évfordulóját. A lélekemelő ünnepségen az iskolaszéki tagok és nagyszámu közönség volt jelen. A hazafias ünnepen a következők szerepeltek: Lippe József tanító, Balázs Magda, Spiegel Elek, Braun Ilona, Krámer Erzsébet, Rosenthal Gyula, Altmann Gizi, Fülöp I., Lusztig Józsa, Balázs László, Guttman H.

— **A polgári lövészegyesület** azért folyamodott a városhoz, hogy a lövőde átalakításának céljaira 3500 darab simított lapteglát adományozzon számára a város. — Minthogy azonban a téglagyárban ilyen téglát most nincs, a tanács ez ügyben nem is határozott.

— **Bevert ablakok.** Szathmári András Kar-utca 21. szám alatti lakos tegnap reggel arra ébredt fel, hogy házában, illetve lakásának utcafelőli ablakait egytől egyig beverték. Egyik haragosára gyanakszik, aki ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Perozel Karola** tánciskolájában a tavaszi tanfolyam folyó hó 19-én délután 5 órakor kezdődik. Kis gyermekeknek külön kolon. Esti tanfolyam felnőtteknek. Beiratkozni lehet naponta délután 2-6-ig. Szentdonna-utca 22. Boszton külön órák minden időben.

A szakosnő ruhája. Balogh Juliánna szakosnő igen feltékény volt ruháira. Volt egy pár szép „toilette”, melyekre nagyon büszke volt. Elképzelhető, hogy milyen érzékenyen érintette az a felfedezés, hogy ruháit ismeretlen tettes szekrényének feltörése után ellopta. Feljelentésére a rendőrség nyomozást indított.

Távirat és telefon.

A király állapota.

Bécs, márcz. 16. Perozel udvari orvos kijelentette, hogy Ő felsége állapota kielégítő, de óvatosságból tartózkodnia kell a nedves levegőtől.

Bécs, márcz. 16. A királynak meglehetősen erős náthája van, amely miatt egyideig egyenletes hőmérsékű helyen kell maradnia és így nem kocsizhat ki. A rosszullet első jelei a királynál már napok előtt mutatkoztak, de a király azoknak nem tulajdonított jelentőséget. Mult hétfőn a király a Hofburgban általános kihallgatásokat adott.

Koritowsky pénzügyminisztert csaknem egy óra hosszáig tartó kihallgatáson fogadta és gyalog meglátogatta a vadászjelvénykiállítást.

Onnan visszatérve, a Burgban a hadügyminisztert és a pénzügyminisztert hosszú kihallgatáson fogadta s délután visszatért Schönbrunnba.

Csütörtökön korán reggel behajtatott a Burgba, fogadta Lipót Szalvátor főherceget és ismét általános kihallgatásokat adott. Ezen a napon a király váratlan módon már délben visszatért Schönbrunnba. Ezen a napon a királynál kitört a nátha, de mindazonáltal intézi az államügyeket, mint rendszeren, korán hagyja el fekhelyét és a szokott időben fekszik le.

A tegnapi éjszakát a könnyű köhögés dacára, mely a náthát mindig kíséri, zavartalanul, nyugodtan töltötte. Ma reggel a király a szokott időben hagyta el a fekhelyét és magánzórájában államügyeket intézett el.

Az ügyek egy részét, melyeknek elintézését már huzamosabb idő óta Ferenc Ferdinánd trónörökösnek engedték át, a kabinetiroda ma reggel a trónörökösnek küldötte át.

Tisztát megoperálják.

Nagyvárad, márcz. 16. Gróf Tisza Istvánt Grósz tanár újra megoperálja, hogy a hályogot a balszeméről is eltávolítsa.

Kossuth Ferenc Ceglédén.

Cegléd, március 16. Cegléd város nagy lelkesedéssel ünnepelte tegnap az 1848 március 15-ikének hatvanadik évfordulóját. Az ünnepélyen megjelent a város képviselője, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, aki fontos kijelentéseket tett:

Kossuth mindenekelőtt utalt a balpárti alprófétákra, akik telekiabálják az országot, hogy a függetlenségi párt feladta elveit. A függetlenségi párt — mondta Kossuth — elveiből semmit sem adott fel, hanem azokat a lehetőség szerint fokozatosan akarja és meg is fogja valósítani. Az önálló vámterület biztosítása van 1917-re, a nemzeti bank 1910-re, ha ezen időpontokban a függetlenségi párt többségben lesz a parlamentben, úgy a nemzeti bank és az önálló vámterület biztosan meg lesz.

— A koalícióban levő többi pártok ezt nem fogják megakadályozni, erre biztosítunk van.

Hangoztatta Kossuth ezután a koalíció továbbra való fennállásának szükségét, mert

a kormánynak az elvállalt feladatokat teljesíteni kell és elsősorban megcsinálni az általános választói jogot.

— A házasbálya-revizióra feltétlenül szükség van — mondotta Kossuth Ferenc — mert mi nem adhatjuk ki kezünkben azt a kardot, amellyel legyőztük ellenségeinket.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debreczen” eredeti regénye.

Irta: Tomić Eugén.

A janicsároknak a reformellenes konzervatív urak legerősebb támaszokat veszítették el. A maga székhelyén megerősödött császár szután Stambulból hozzá láthatott, hogy a végeken is megerősítse hatalmát. Mert e nélkül semmiféle reformot nem bírt volna keresztül vinni.

Még ugyanazon évben — 1826-ban — kinevezte Bosznia helytartójának Hadzsi Musztafát és hat kormánybiztost rendelt melléje, az újítások keresztülvitelére. De az új vezérnek és a hat kormánybiztosnak gonosz vége lett. A janicsárok közül némelyik, kik elkerülték szerencsésen a gyaurszultán ítélkezését, Boszniába menekültek, ahol a konzervatív mohamedánok tárt karokkal fogadták őket, tisztelvén bennük egy magasabb hatalmat.

Minden szív eltelt elkeseredéssel a gyaurszultán ellen, aki ily könyörtelenül semmisítette meg a próféta vallásának legvittebb védelmezőit. Az elkeseredés akkor ért el tetőfokot, mikor a bégek meglátták a helytartó kíséretében az új európai módra szervezett katonaságot. A két szij, melyen a kardjuk és a tölténytáska függött, mellükön keresztbezdött a legényeknek. Ezen az igazhitű bosnyákok fölötté feldühösödtek.

— Mit, — szólottak adázul, hát még talán meg is keresztelnek? Minek nekünk akkor a szultán? Hát akkor a muszka cár vagy a bécsi sváb császár még többet ér nekünk az Oszmán ivadéknál!...

Azután fölkel a tartomány kicsije, nagyja és a legkeményebb téli időben kihajtották, üzték Boszniából a vezért, mind a hat kormánybiztosával egyetemben.

Az 1827. évi január hóban értek el végre a kiülőzöttök sok viszontagsággal, kerülő utakon Belgrádba.

E kudarc híre nem zavarta meg legkevésbé sem a szultánt. Kevéssel utóbb kinevezte Bosznia új helytartójának Abduramint, a belgrádi basát, egy beteges, gyenge embert, akiben azért kemény akarat lakozott és föltétlen híve volt a szultánnak.

Ritka ügyességgel fogott a vezér nehéz föladataiba. Barátja, Milos fejedelem segítségével összegyűjtött pár száz főre menő hadat és Boszniába indult, elfoglalni székét. Atlépvén a Drinát, elsőben is a maga részére nyerte meg az ifjú Nsdaics Ali pasát, Zvornik örökös kapitányát, aki a vezért kíséretével együtt Zvornik várába befogadta.

(Folyt köv.)

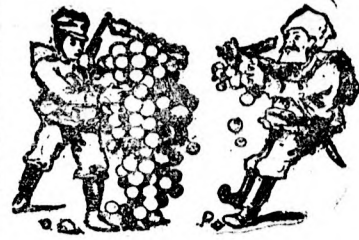
Haszonbérleti árverés.

A debreczeni reform. kollégium tulajdonához tartozó József kir. herceg-utca 42. sorsz. a háznak 10 hold 778 □-öl ondódi és 14 hold 1312 □-öl ujosztású földje, továbbá 22 hold 1490 □-öl bányai kaszállóbirtok az 1908. évi április 7-én, d. u. 3 órakor a kollégium háznagyai hivatalában megtartandó árverésen az 1908. évi október 1-től számított hat egymást követő évre haszonbérbe adatik. Az árverés feltételei ugyanott a hivatalos órák alatt meg tudhatók.

Debreczen, 1908 március 16.

A kollégium gazdasági tanácsa.

Szőlőoltványokat

szállít fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos CASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának a fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Olcsó kölcsönt

előnyös feltételek mellett leggyorsabban eszközöl

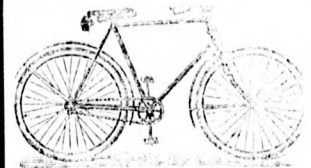
Groszmann és Mandel

bankiroda DEBRECZEN, Hunyadi-utca 17. Alapított 1895-ben.

Interurban és megyei telefon 76. sz.

Gyümölcsfa oltványok eladása.

Folyton nagyobbodó faiskolából eladó mintegy 70,000 db 3-4 éves gyümölcsfa-oltvány, erőteljes, egyenes és dusgyökéretű példányokban. Alma: Téli aranyparmér, Jonánthán, Sárga Bellefleur, Nagy casseli renet, Téli fehér Kálvil, Batul, Török Bálint, Hollandi arany kormos, Sávári, Körteoltványok 20 fajtában. Oltott Besztercei és más szilva-fajták, cseresznye meg és diófák. Ára darabonként 60 fillértől 1 koronáig. Eladó továbbá 150,000 db 1-2 éves oltványok, szemzések, alma és körte vadonok. Árjegyzéket szívesen küld Szász János faiskolája Nagybányán.

A legszebb, legjobb és mindenütt a legkedveltebb védjegyesbicikliket

— 96 Kr.-tól kezdve — egész a határig teljesen vám- és tehermentesen szállítjuk. Sok évi jótállás. Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. Összes hozzávaló részek Berlinből szállítottatnak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük legelső osztályú gyártmányainkat alacsonyabb árban levő csekélyebb értékű árukkal össze nem hasonlítani.

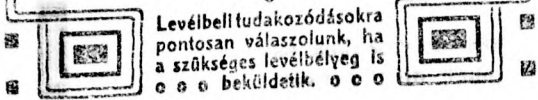
Multiplex-Fahrrad-Industrie, Berlin 12. Gitschinerstr. 15.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

10 darab kerítésnek való 3-4 méteres lábfa eladó Garai-utca 23. sz. a.

Nagyváradon 30 év óta fennálló kóser étterem, szép látogató közönséggel, utazó urak találkozó helye, családi körülmények miatt eladó. Czim: Grósz Adolf, Kert-utca 4.

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

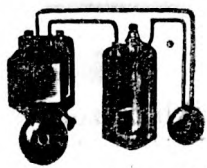
Hatóságilag engedélyezett végkiárulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható árban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Néhal Molnár Endre örökösei tulajdonát képező H.-Nádudvaron, a varró laposi dűlőben, a szelenczési büte dűlőben, két nagyobb birtok, valamint a határban levő őzesi közlegelő kisebb föld, birtokok, házak és szőlő földek szabad kézből eladók. Ertekezhetni lehet az örökösökkel, Debreczenben Áts Nagy Ferenc József kir. hereg-u. 48. sz. a.

Májusra 3 szoba, előszoba, felső konyha, kamara és hozzá tartozókból álló lakás 2 tagu családnak kerestetik, kevésbé népes tiszta, háznál, udvari is lehet. Cim a kiadóban.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italméréssel és dohány tözsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, eseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló Ertekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csicsó Lajossal. 69. szám.

Villany világítást,

telefonok, villamos-esengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszközlöm. FÖLDVÁRI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-utca 1. sz. Telefon 168.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, traffikkal, mézarszékkal biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottliebennél Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egymalom-u. 4. sz. (1864)

ÜGYVÉDI VIZSGÁRA alaposan, igen gyorsan, biztos sikerrel előkészíték. Cim a kiadóhivatalban (1451)

Jóforgalmu évek óta fennálló szatócs üzlet és italmérés egyik közeli nagyközség legélénkebb központján eladó. Cim a kiadóhivatalban. (1489)

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 frt. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

Kiadó. Szépen butorozott utcai szoba előszobával Egymalom-utca 4. sz. 1492.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Ertekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Pénztárnoknőnek ajánlkozik fiatal, ügyes 18 éves leány szerény kezdő fizetéssel. Dezsó bankiróda Kossuth-u. 86.

Ebéd és vacsora kosztot kaphat 2 fiatal ember intelligens családnál. Cim a kiadóban.

Eladó ház. A Boldog-kert I. járás 37. sz.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 esemege, 28 borfajban, háromféle fajtisza alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 darabonként. II. o. oszt. kis szépséghibával 90 kor. 1000 darabonként. Készlet 419,000 oltvány. 250,000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Ganzin 1. és 2. szám. — Kérjen árjegyzéket

Vállalati szőlőtelep

BILLÉD, Torontál megye.

Tavaszi női újdonságok!

Színes és mintázott kosztüm-és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-áruházában. Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz. Telefon 445. sz.

Donogan és Somossy

DEBRECZEN, Klstemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű

újdonságai

ruha-szövetek, blous kelmék — selymek voile de laine. Óriási választék!

1267

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek. Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál Villágtöltőstek, csillárok és szerelvények des váiasztóka. Telefon szám: 568. 1063

Aki olcsón akar vásárolni,

keresse fel most az Ott Károly

utóda üzletét KOSSUTH-UTCA, a városház alatt. — Csipkék, szalagok, női pipere és bélésáruk, ruhadíszek, kézimunka kelékek, férfingek és nyakkendők, virágok, divatpárnák, alsószyoknyák, harisnyák és szabókellékek rendkívül olcsó le-szállított árak mellett. Ott Károly u.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás! 1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítás-sal készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn. Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

Bankegyesület

részvény társaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt.
Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.
Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.
Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.
Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.
Átvész tőzsdei megbízásokat.
Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és
Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére.

Az Igazgatóság.

Kerékpáros ön?

Ha igen, úgy saját érdekében ajánljuk, hogy MOLNÁR TESTVÉREK Egyháztér 3. sz. alatti új műszer-üzletét felkeresse, ahol szakszerű utasítást kaphat a kerékpár jókarbantartás legújabb módjáról.

Tüdő és légzőszervbetegek, asztmatikus s gégebántalomban szenvedők!

Ki tüdő és gégebajától, meg a legmakaesabbtól, ki asztmájától, meg a legrégitől és látszólag gyógyíthatatlantól egyszer és mindenkorra szabadulni óhajt, forduljon A. Wolffskyhoz, Berlin IV., Weissenburgerstrasse 79. Ezer köszönőirat kezkeskodik gyógykezelésének nagy eredményéről.

Nemes gyümölcsfa-

oltvány, sima szőlő vessző, spárga, füzdugvány és diszeserjék kaphatók gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „ERZSÉBET“-szőlőtelepén. Iroda: Debreczenben Kossuth-utca 32.

TÓTH GYULA

Debreczen, Piac-utca 20.

Budweisi és honi gyártmányu porcellán, valamint Meidinger köpeny- és öntött

vaskályhák,

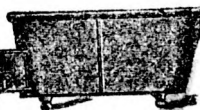
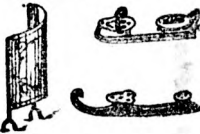
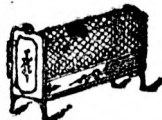
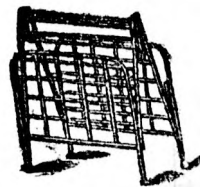
minden szerkezetű vas- és porcellán burkolatu konyhák.

Multiplicator hőfejlesztő konyhabetétek.

Vadászfegyverek és felszerelések, revolverek, hüvelyek és töltények. Lőpor áruda. Ujdonság! Browning rendszerű ismétlőfegyver 190 minta. Pisztolyok.

Szén- és fakosarak, melegvédők, fürdőkádak, vasbutorok, gyermekszékek és kocsik, mosdókészletek, fényezett konyhafelszerelések, gépmangorlók és facsarók gummi átvonattal.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ALAGCSÓ- és GOZTEGLAGYÁR KONT MANÓ BEREGSZÁSZ.

Homlokzattégla, dísztéglá, faöntégla, ék- és kéménytégla, cserépszindely Hornyos Tetőcserép, alagcsó, burkolatlapok gyártása. — Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitel. — Teljes tetőfedések eszközlése. — Távirati cím: Góztéglagyár Beregszász.

Nyílt levél

≡ szegény és gazdag építetőkhez egyaránt. ≡

A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap a kétfülű

hornyos tetőcserép

(16,692. sz. alatt szabadalmazva),

melyet a beregszászi góztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges fazsindelyénél és minden vályogfal elég erős neki.

Az a tetőszék, mely fazsindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserépnek ára ezrenként Beregszász gyárban waggonba rakva 66 korona.

Egy négyszög méter területen 16 darab fekszik.

Egy waggon (5200 db) vasuti szállítási díja Debreczenig körülbelül 56 korona.

A fazsindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, és a bádoggal szemben azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádoggal szemben a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádoggal szemben sokkal drágább — a fekete bádoggal szemben a festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtét.

Tűzbiztonság tekintetében a bádoggal szemben, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a fazsindely és bádoggal szemben teljesen ki van szorítva.

A gerinc-cserépnek darabja 30 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab.

Az üvegcserep bádoggablak helyébe 2 kor. 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensebb t. c. közönséget, különösen faluban a tisztelendő urat, tanító, bíró, jegyző urakat, világosítanak föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbirja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzvésznel a fél falu pár óra alatt martaléka lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel

Mintát kívánatra szívesen küldök.

Kont Manó,

alagcsó- és góztéglagyára BEREGSZÁSZ.

Debreczenben képviselő, viszontelárusító kerestetik, fakeskedő, építőmester vagy vállalkozó személyében.

HRABÉCZY ANTAL

mű-kelmefestő, vegyészeti tisztító és gőzmosó gyára

DEBRECZEN, SZÉCHENYI UTCZA 42.

Telefon 323. sz.

Telefon 323. sz.

Megbízásait mindenkor kiváló szépen és gyorsan teljesíti; vidéki megbízások nyolcz napon belül intéztetnek.

Tekintettel a tavaszi nagy munkatorlódásra, tisztelettel kérem nagyrabecsült megbízóimat, hogy a tavaszi ruhákra vonatkozó megbízásaikat mielőbb sziveskedjenek hozzám juttatni.

Teljes tisztelettel

HRABÉCZY ANTAL.

Minden darabon
feltűnően olcsó
szabott áruk
kitűntetve.

Minden darabon
feltűnően olcsó
szabott áruk
kitűntetve.

Uj női divatterem nyílt meg

Főtér, 55. számú házban Hungária mellett.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy egy dusan felszerelt női divattermet nyitottunk.

Női felültők, leánykabátok, blouzok, aljak, pongyolák és női divat cikkek-ből dus választék, a legdivatosabb formákban és kivitelben jutányos áruk mellett. Minden darabon a legolcsóbb szabott áruk kitűntetve lesznek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradunk

kiváló tisztelettel

Kovács Gyula és Tsa

Piac-utca Hungária kávéház mellett.

Minden darabon
a feltűnően olcsó
szabott áruk
láthatók.

Minden darabon
a feltűnően olcsó
szabott áruk
láthatók.